

Dosarul nr.3ra-883/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruinău)

Î N C H E I E R E

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Ministerul Afacerilor Interne și de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ni Wayan Rasmini, Nicolae Gonța împotriva Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 mai 2020, Ni Wayan Rasmini și Nicolae Gonța au depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ, solicitând repunerea în termen a acțiunii, deoarece au recepționat răspunsul Ministerului Afacerilor Interne la data de 08 mai 2020, anularea deciziei Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 1091 din 03 martie 2020 Cu privire la refuzul dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei în R. Moldova a cetățeanului Indoneziei Ni Wayan Rasmini cu cetățeanul R. Moldova Nicolae Gonța, fără careva impedimente.

În motivarea acțiunii au indicat că, prin decizia nr. 1091 din 03 martie 2020 emisă de directorul Biroului migrație și azil, s-a refuzat în dreptul de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei cu cetățeanul R. Moldova a cetățeanului Indoneziei Ni Wayan Rasmini, născută la xxxx.

Nefiind de acord cu decizia respectivă au contestat-o și prin scrisoarea nr. 44/22-1238 din 02 aprilie 2020, recepționată la 08 mai 2020, cererea prealabilă a fost

considerată inadmisibilă în temeiul prevederilor art. 167 alin. (2) și art. 168 din Codul administrativ, fiind respinsă ca neîntemeiată.

Reclamanții Ni Wayan Rasmini și Nicolae Gonța au menționat că sunt căsătoriți, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie CS-V 1579079, actul de căsătorie nr. 192 din 28 decembrie 2019, înregistrat la Serviciul Stare Civilă Ialoveni. Astfel, în temeiul art. 381 alin. (1) lit. a) din Legea privind regimul străinilor în R. Moldova, nr. 200 din 16 iulie 2010, au solicitat acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie pentru păstrarea familiei.

Reclamanții au relatat că dispun de declarația proprietarilor casei de locuit nr. 55 din strada Doina, comuna Drăgușeni Noi, raionul Hâncești, Popa Eugenia și Popa Gheorghe, autentificată de către notarul Murzacov Aurelia, prin care aceștia au dat acordul ca Ni Wayan Rasmini, născută la xxxx, titulara pașaportului xxxx, emis la 25 martie 2019, în scopul obținerii permisului de ședere în R. Moldova, să fie înregistrată cu viza de reședință temporară la adresa sus indicată.

Totodată, a fost invocat că Nicolae Gonța este cetățean al R. Moldova și a perfectat înregistrarea domiciliului la 18 mai 2020 pe adresa raionul xxxx, comuna xxxx.

Prin hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a anulat decizia Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne nr. 1091 din 03 martie 2020 cu privire la refuzul dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei în R. Moldova cetățeanului Indoneziei Ni Wayan Rasmini.

S-au anulat actele administrative adoptate în procedura prealabilă de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne și de Ministerul Afacerilor Interne nr. 5/1-R-142/20 din 25 martie 2020 și nr. 14/22-1238 din 02 aprilie 2020.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 02 martie 2020, Ministerul Afacerilor Interne, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 78-79), ulterior la 01 aprilie 2021, respectând termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii (f.d. 139-143).

La fel, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 12 martie 2020, Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 81), ulterior la 20 aprilie 2021, respectând termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii (f.d. 99-104).

Prin decizia din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel declarate de Ministerul Afacerilor Interne și de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, împotriva hotărârii din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, Direcția azil și integrare a Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, în mod neîntemeiat și nejustificat, a refuzat acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea

familiei în R. Moldova, cetățeanului Indoneziei, Ni Wayan Rasmini. Or, refuzul de acordare a dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei, exprimat de Biroul migrație și azil al MAI prin decizia nr. 1091 din 03 martie 2020, în temeiurile invocate în decizia contestată și în lipsa altor împrejurări cu privire la reclamantă, reprezintă un impact disproporționat asupra vieții private și de familie a lui Ni Wayan Rasmini.

Instanța de apel a mai stabilit că apelanții nu au prezentat probe în susținerea pretențiilor din cererile de apel, prin urmare a concluzionat că instanța de fond corect a aplicat normele legale relevante la circumstanțele cauzei, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor.

La 30 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Ministerul Afacerilor Interne, a depus cerere de recurs nemotivată, iar la 12 august 2021 cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii (f.d.203-206).

În motivarea cererii de recurs, Ministerul Afacerilor Interne a invocat că, în urma investigațiilor desfășurate și a interviului realizat, au apărut dubii cu privire la locuința în comun a soților, iar căsătoria acestora ar fi fictivă. Conform declarației autentificate notarial, cet. Ni Wayan Rasmini are acordul la stabilirea vizei de domiciliu de la soțul acesteia cet. Gonța Nicolae, pe adresa r-nul xxxx.

Recurentul a relatat că, în cadrul procedurii de adresare a întrebărilor, la întrebarea unde locuiește, intimata a comunicat că locuiește în r-nul xxxx, sat. xxxx, dar numărul casei nu îl cunoaște, însă știe cum să ajungă. La aceeași întrebare acordată lui Gonța Nicolae, acesta a indicat domiciliul în r-nul xxxx, dar și mun. xxxx.

Recurentul a precizat că, declarațiile acestora erau în contradicție cu prevederile art. 38¹ alin. (2), lit. c) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în R. Moldova.

Recurentul a mai menționat că după înaintarea cererii de chemare în judecată, intimații au prezentat o altă declarație de domiciliu, prin care Popa Eugenia și Popa Gheorghe își exprimă acordul pentru ca cet. Indoneziei, Ni Wayan Rasmini, în scopul obținerii permisului de ședere în R. Moldova, să fie înregistrată cu viza de reședință temporară în imobilul situat pe adresa r-nul xxxx, com. xxxx. Actele prezentate fac obiectul unei noi proceduri administrative de natură să se finalizeze cu emiterea unei decizii distincte, decât cea emisă anterior. Respectiv, nu pot constitui probe în cadrul acțiunii intentate. Or, având aceste acte, intimații urmau să depună repetat o cerere la Biroul migrație și azil privind acordarea dreptului de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei, cu anexarea dovezilor care ar proba cele menționate anterior.

Astfel, consideră că, argumentele reprezentantului Ministerului Afacerilor Interne, dar și ale reprezentantului Biroului migrație și azil erau suficient de clare în susținerea deciziei de refuz.

La 30 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, a depus recurs nemotivat, solicitând casarea deciziei contestate, invocând că motivele cererii de recurs vor fi expuse adăugător prin recurs suplimentar. Ulterior, la 02 septembrie 2021 a depus cererea de recurs motivată, împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 02 iunie 2021.

La 02 august 2021, Ministerul Afacerilor Interne, a recepționat decizia contestată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8001907858AS, anexat la materialele dosarului (f.d.198).

La 12 august 2021, Ministerul Afacerilor Interne, a depus recurs motivat, împotriva deciziei din 02 iunie 2021, astfel se atestă că recursul a fost depus în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 18 august 2021 și 06 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copiile cererilor de recurs depuse de Ministerul Afacerilor Interne și de Biroul migrație și azil, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

La 23 septembrie 2021, Ni Wayan Rasmini și Nicolae Gonța, reprezentați de avocatul Ciachir Constantin, a depus referință la cererile de recurs depuse de Ministerul Afacerilor Interne și de Biroul migrație și azil, prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibile.

Examinând temeiurile invocate în recursurile depuse de Ministerul Afacerilor Interne și de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din

examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Ministerul Afacerilor Interne, este inadmisibilă.

Referitor la recursul depus de Biroul migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, potrivit căruia

recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

Din actele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 02 iunie 2021 (f.d. 155).

La 30 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, în termenul prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.187).

Potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc anexate, se constată că Curtea de Apel Chișinău, a expedit părților în proces copia deciziei motivate din 02 iunie 2021 (f.d.197), care a fost recepționată de către Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, la 02 august 2021, conform avizului de recepție DS8001907857AS (f.d.199).

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, termenul de 30 zile pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție a motivării recursului a început să curgă din 03 august 2021, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei motivate a instanței de apel, și a expirat la 01 septembrie 2021.

Astfel, recurentul, contrar prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la data de 02 septembrie 2021.

În această conjunctură, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul motivat a fost prezentat de către Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică după expirarea termenului de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, ceea ce în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

Subsecvent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că recurentul a neglijat obligația sa de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și să prezinte Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivarea recursului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, urmează a fi declarat inadmisibil, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile art. art. 195, 230, 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Ministerul Afacerilor Interne și de Biroul migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh